

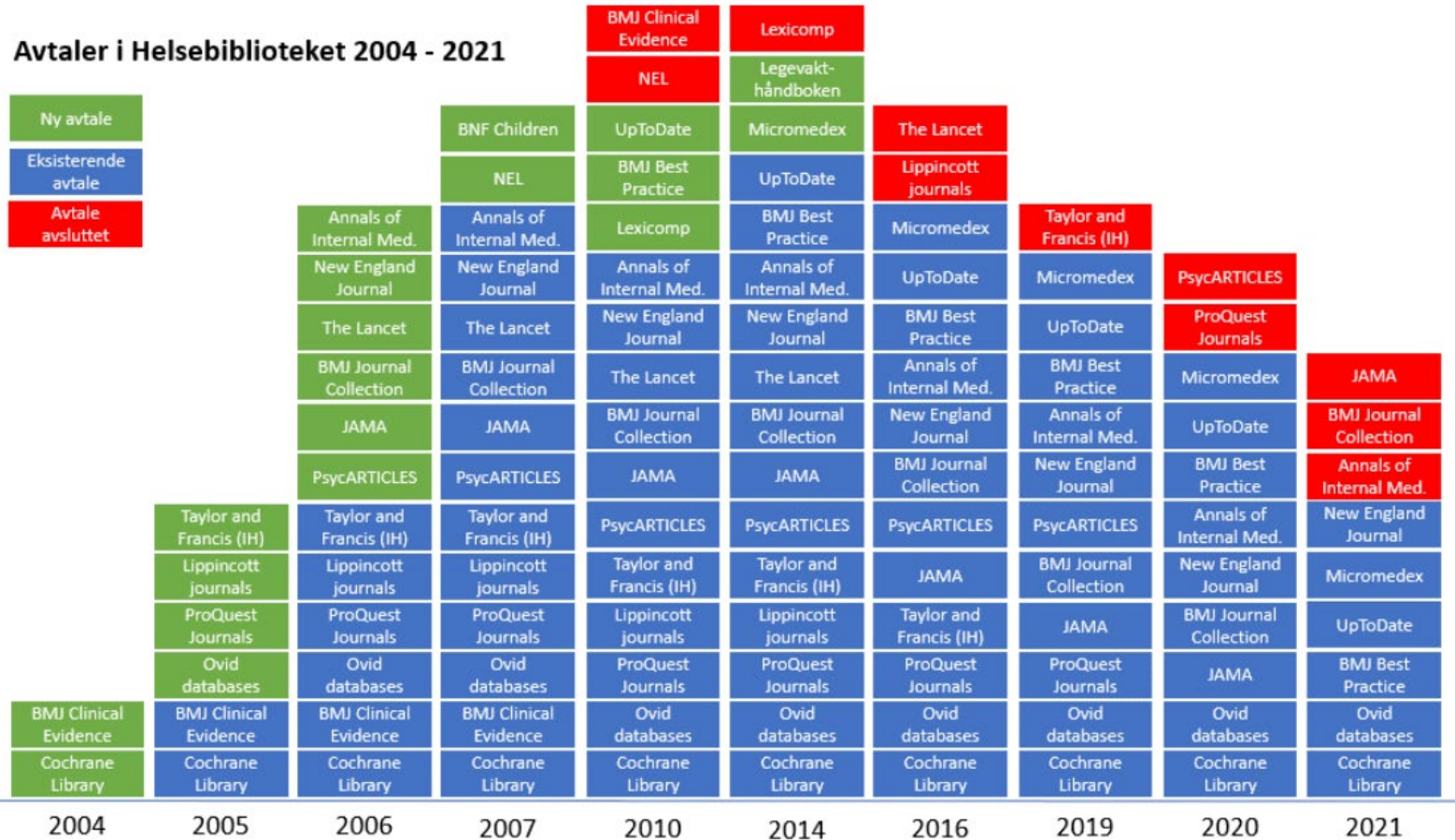
Informasjonsatferd hos leger i kommunehelsetjenesten
med Helsebiblioteket som case

Svanbjörg Asudottir

SMH Fagseminar 14. mars 2023

Motivasjon for prosjektet

Avtaler i Helsebiblioteket 2004 - 2021

Nasjonal handlingsplan for kliniske studier

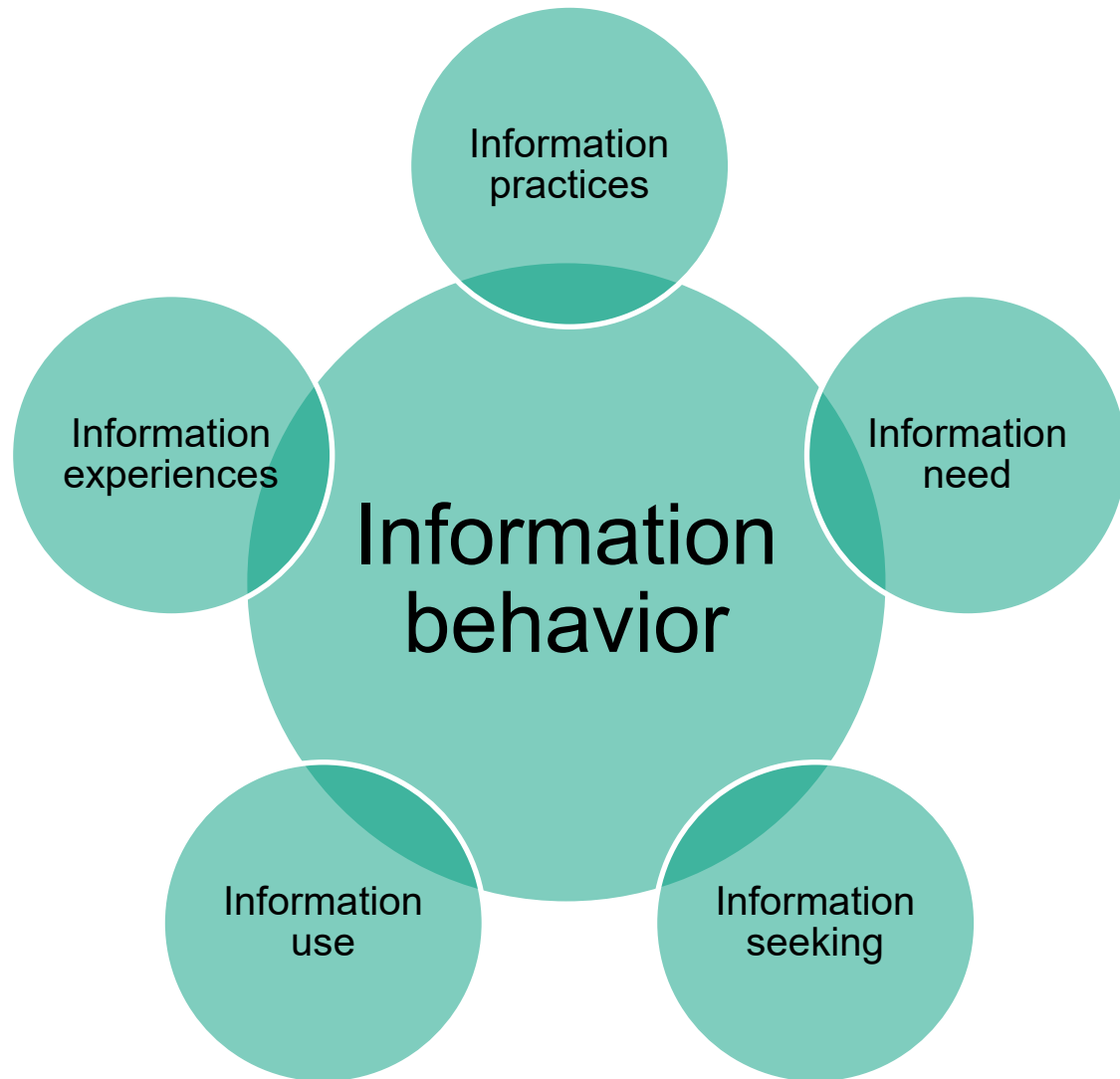
2021-2025

Problemstilling

På hvilken måte opplever fastleger og kommuneoverleger i Norge reduksjonen i abonnementstilbudet hos Helsebiblioteket, og hvilken betydning har reduksjonen for deres informasjonsatferd? Hvor søker fastleger og kommuneoverleger informasjon utover Helsebiblioteket?

Informasjonsatferd

(Case et al., 2016)

Information behavior is the totality of human behavior in relation to sources and channels of information, including both active and passive information seeking, and information use (Wilson, 2000).

- The Krikelas Model
- The Ellis Model
- The Kuhlthau Model
- The Byström and Järvelin Model
- The Savolainen Model
- The Johnson Model
- The Williamson Model
- The Wilson Model
- The Foster Model
- The Shenton and Hay-Gibson Model
- The Robson and Robinson Model

Blanda metoder – Mixed methods research

Spørreundersøkelse

- Fastleger
- Kommuneoverleger
- Inneholdt ca. 22 spm.
- Sendt ut forsommeren 2021
- 221 Svar

Casestudie

- Helsebiblioteket

Individuelle intervjuer

- Informantene var fastleger eller leger i kombi-stilling fastlege/kommuneoverlege
- Gjennomført november 2021 – januar 2022
- 8 intervjuer + 1 prøveintervju
- Semi-strukturert med ca. 10 spm.
- Digital plattform

Kommunehelsetjenesten

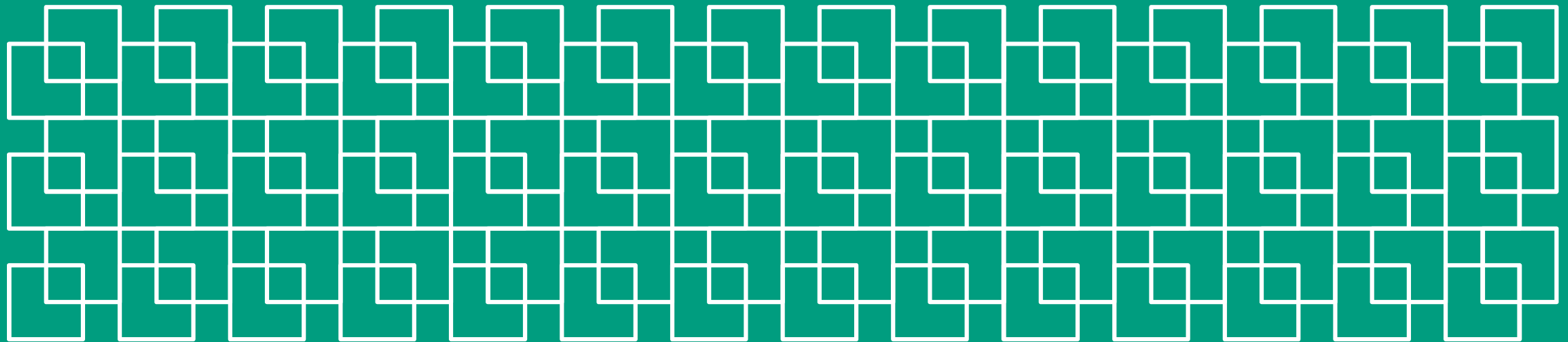
Fastleger

- Spesialister i allmennmedisin (generalister)
- Ansatt i kommunen eller selvstendig næringsdrivende
- Har fokus på individet
- Legevaktordningen

Kommuneoverleger

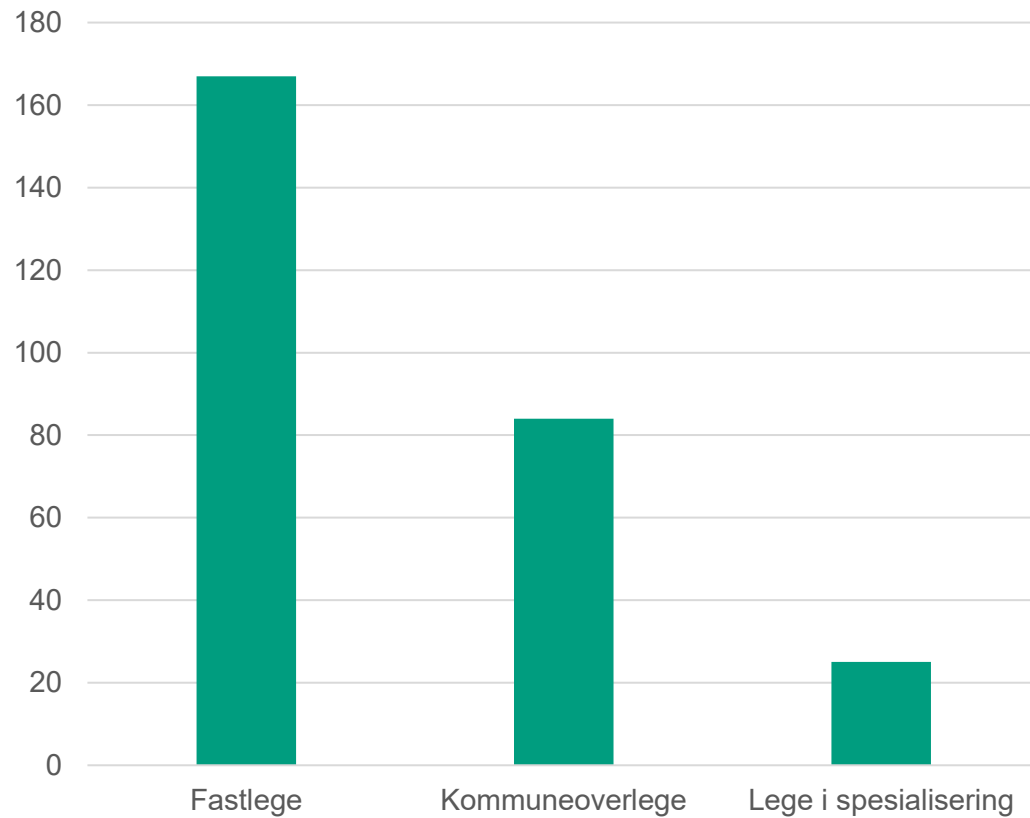
- Spesialister i samfunnsmedisin
- Medisinskfaglig rådgiver for kommunen
- Ansatt i kommunen
- Har fokus på individet men også på kommunen som en helhet

Resultater fra spørreundersøkelsen

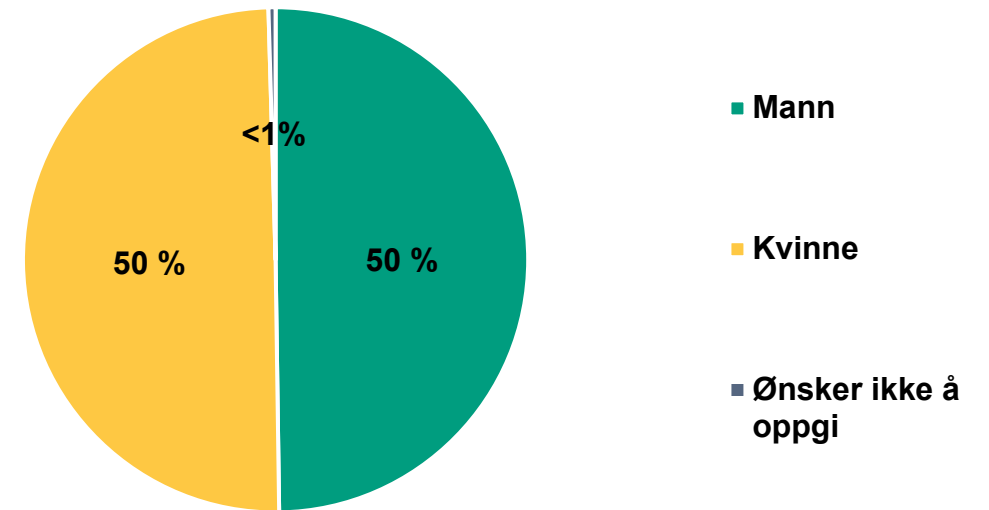

Respondenter

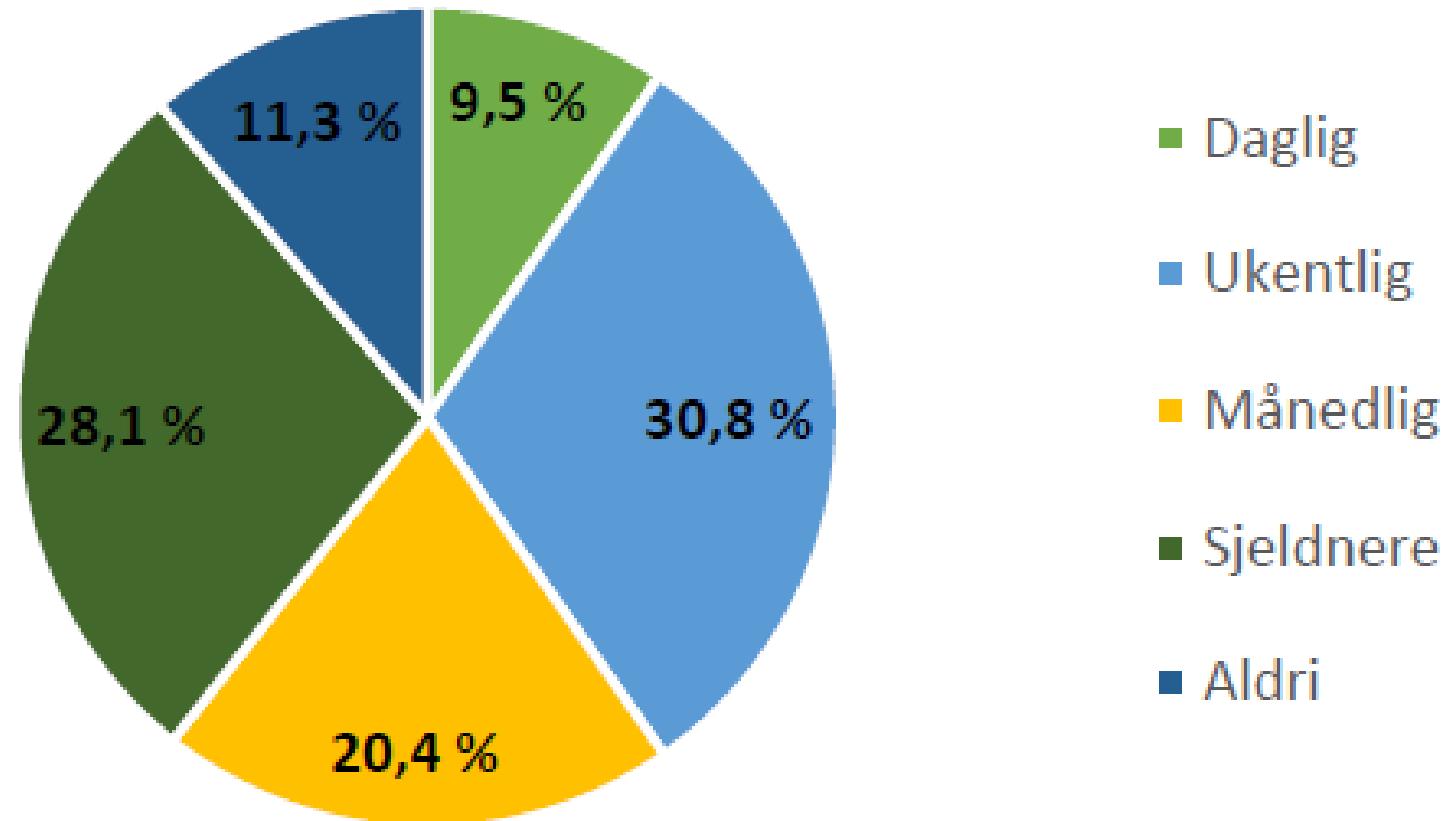
Fordeling på stillingsbetegnelser

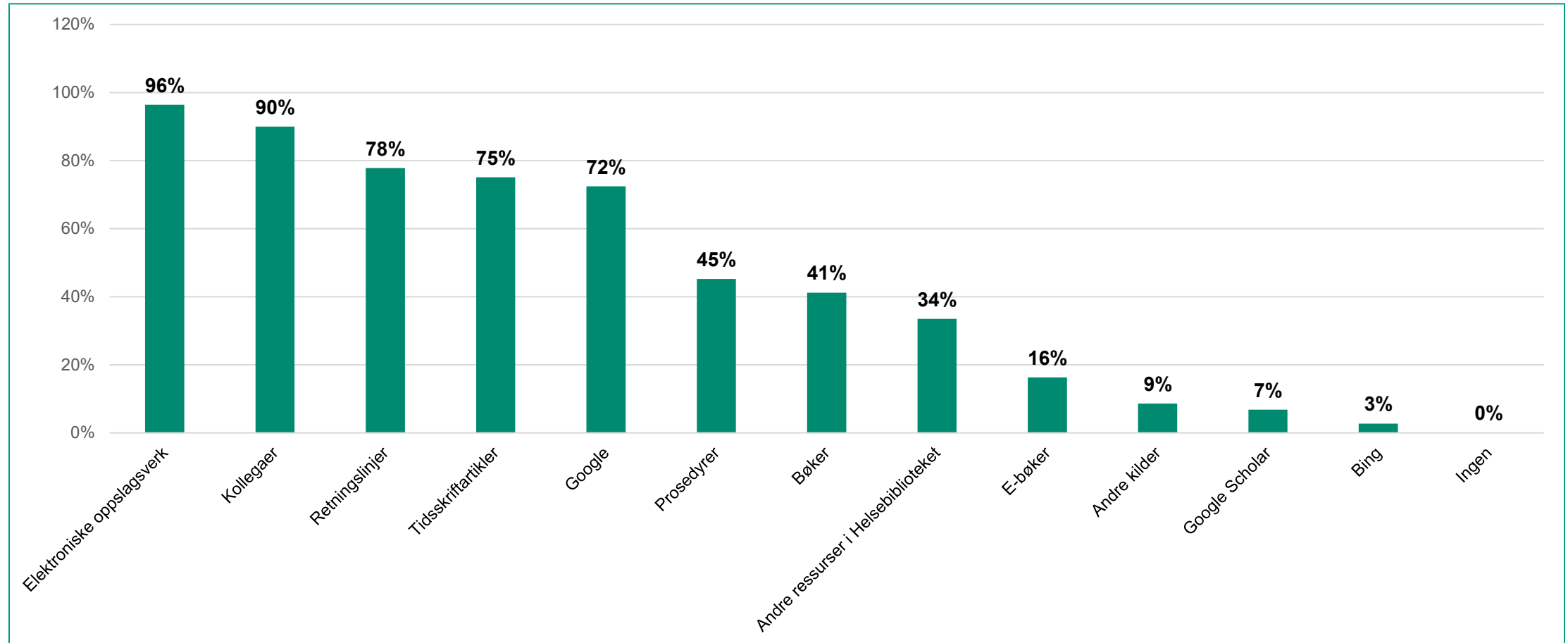
Kjønnsfordeling

Hvor ofte brukes Helsebiblioteket?

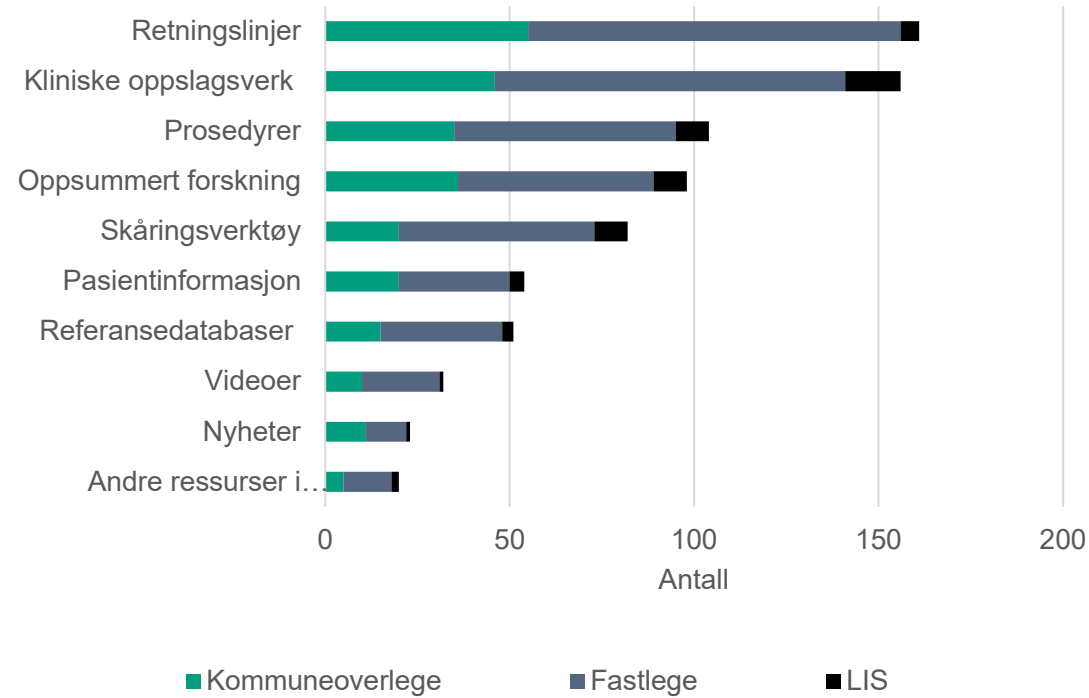

Mest brukte informasjonskilder

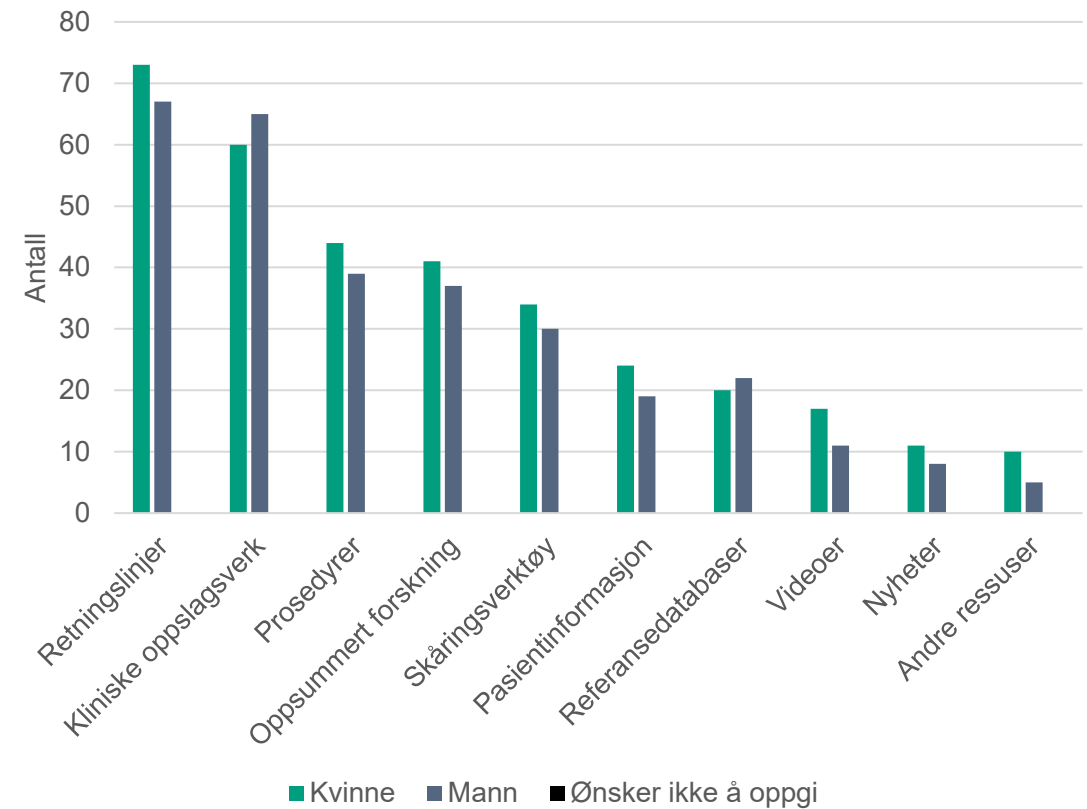

Bruk av informasjonskilder på Helsebiblioteket

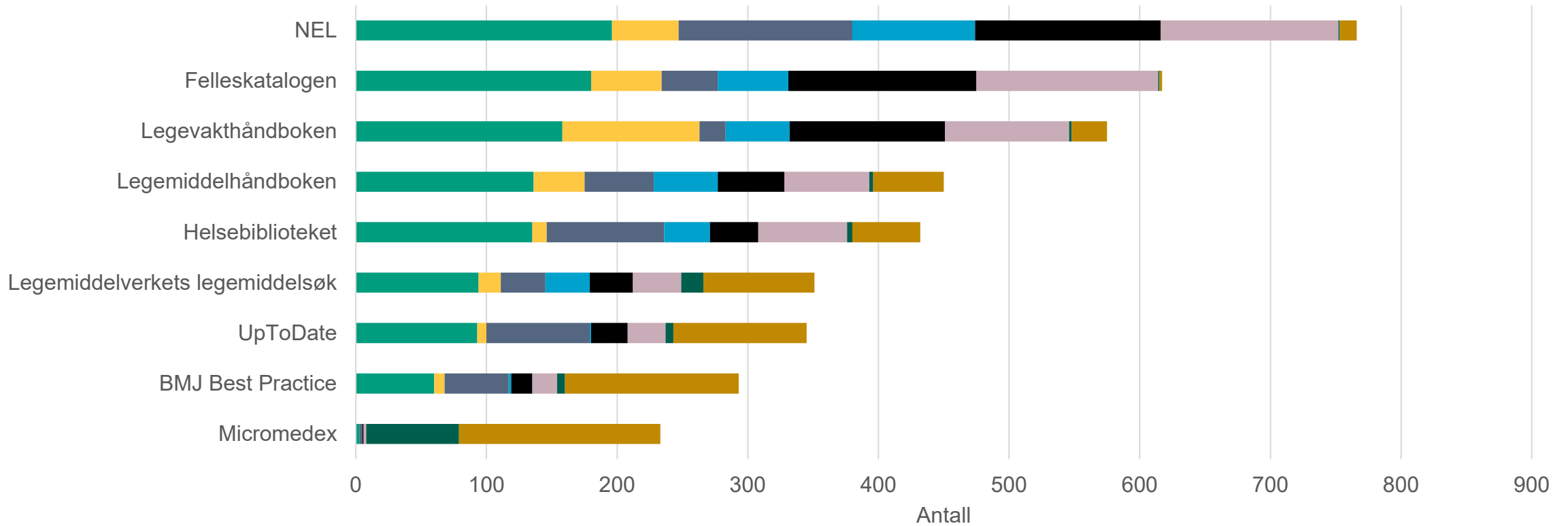
Bruk av kilder i forhold til stilling

Bruk av kilder i forhold til kjønn

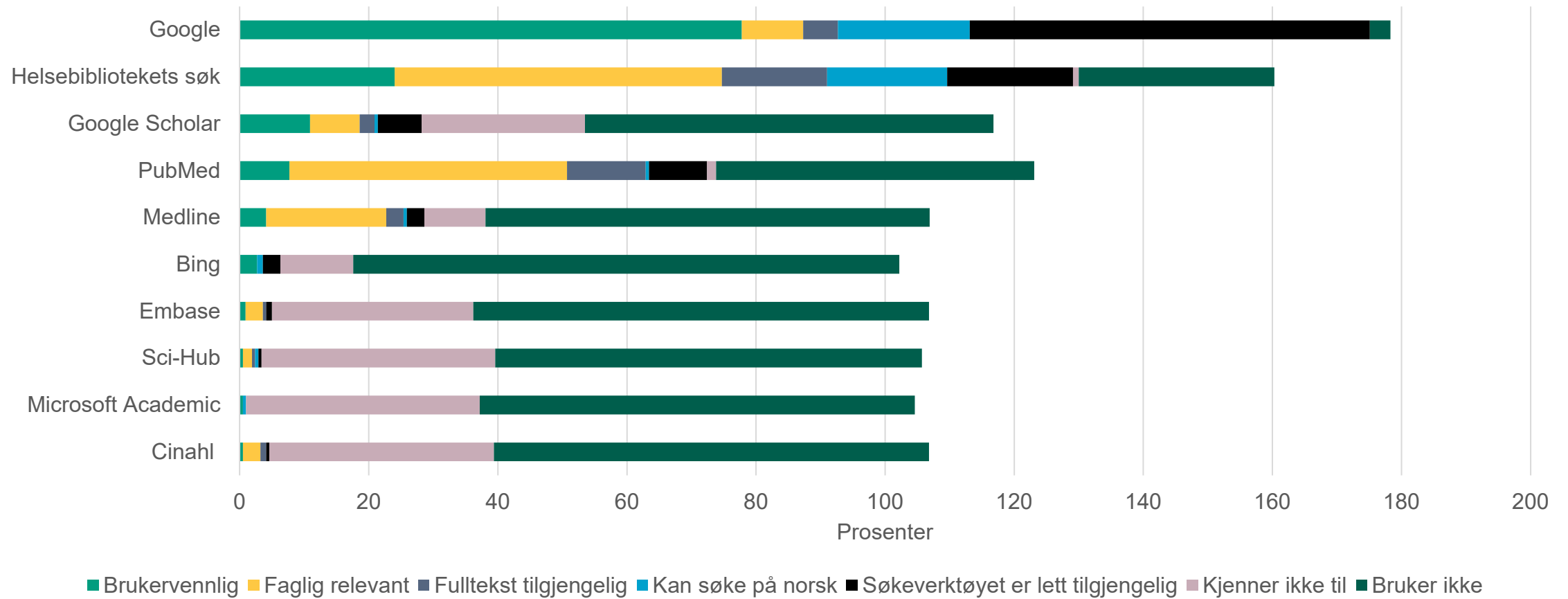

Bruk av oppslagsverk

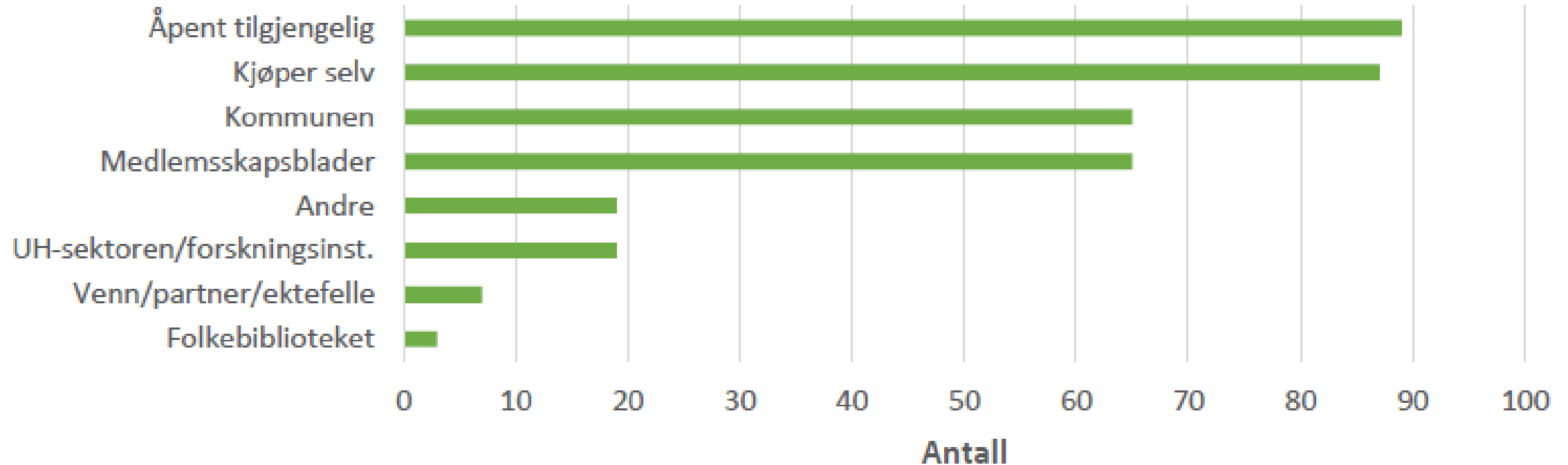

■ Faglig relevant
 ■ Korte svar
 ■ Utfyllende svar
 ■ Kan søke på norsk
 ■ Enkelt å bruke
 ■ Tilgjengelig
 ■ Kjenner ikke til
 ■ Bruker ikke

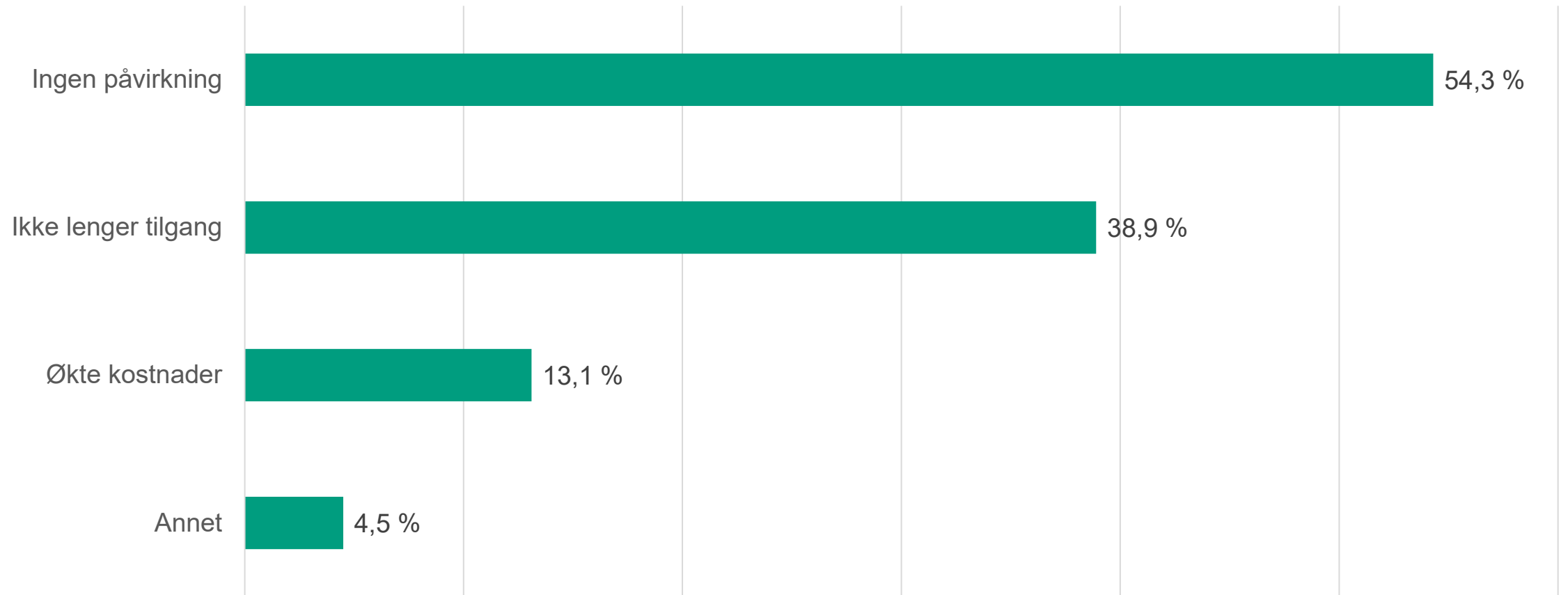
Bruk av søkeverktøy

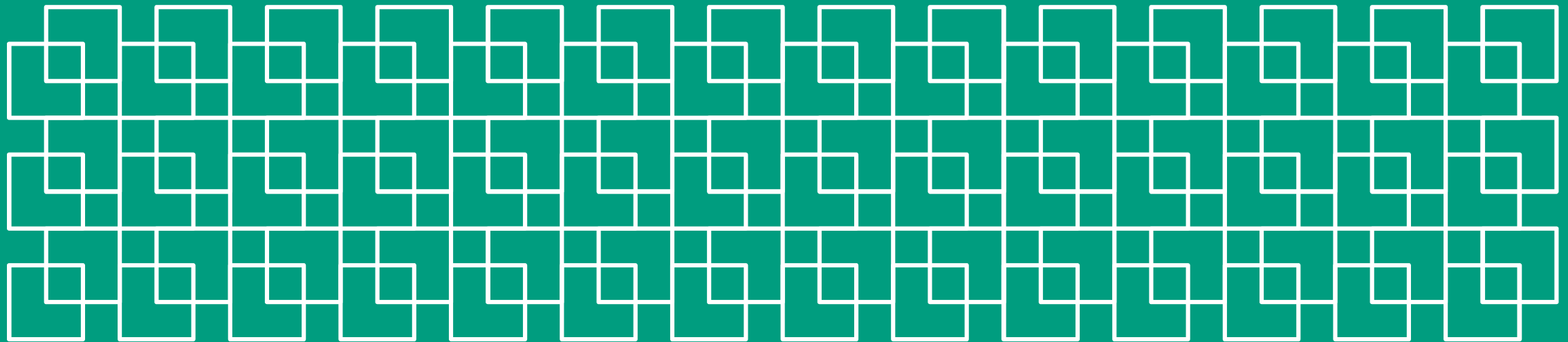
Tilgang til relevante informasjonskilder

Har reduksjonen påvirket legene?

Funn fra intervjuene

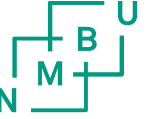
Bruk av Helsebiblioteket

Den gangen Helsebiblioteket fungerte optimalt så var jo det inngangsporten når jeg skulle søke etter noe

Jeg har jobbet som fastlege og som sykehjemslege og kommuneoverlege. Og i alle de rollene er det ulike behov. Det kan være så enkelt som å finne en lenke til slagrisikokalkulator eller kan være for å litt mer innhold på et konkret tema som i UpToDate eller BJM

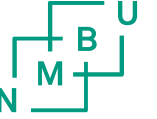
Jeg bruker det nok, brukte det nok kanskje litt mer før, det må jeg innrømme. Det har litt med at mye av det som er mest relevant er falt bort sånn innholdsmessig

De er ikke en god ressurs for å finne ut hva kan skape dette symptombildet. De er en veldig god ressurs for å finne ut hva de aktuelle behandlingene for denne kjente sykdomstilstanden er, i mine øyne i hvert fall

Beskrivelse av legenes informasjonsatferd

«Det første er leting i eget hode, og hvis jeg ikke finner det der, er gjerne det neste å lete på NEL. Trinn tre er å enten å banke på hos en kollega i gangen her eller å ringe til en kollega på sykehuset eller et annet sted. Hvis ingen av de tingene lykkes, så er det på en måte å begynne å søke og stable informasjon selv» Fastlege, 36-45 år, lege siden 2005

Informasjonskilder

Norsk elektronisk legehåndbok,
UpToDate & BMJ Best Practice

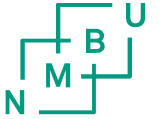
Kollegaer, Google

Pyramidesøket, Retningslinjer

Felleskatalogen,
Legemiddelhåndboka og Relis

«Det vil faktisk bli mer å bruke Google, som gir et fag store problemer. I en travel hverdag så må du bruke noe som er pålitelig og kjapt, og hvis kjapt ryker eller pålitelig er vanskelig, så må du prioritere kjapt. Ønsker nå begge deler» Fastlege/kommuneoverlege, 36-45 år, lege siden 2009

Fagmiljø

- **Bruk av nærmeste kollegaer og spesialister**

«det er ofte praktiske ting en ikke tenker, det er ikke nødvendigvis fagrelatert, og da er det greit å snakke med mer erfarne kollegaer»

- **Bruk av forum på sosiale medier veier opp for mangelen på et fagmiljø**

«en annen måte å få tilgang til mange kollegaer, på en rask måte. I tillegg til at det er en effektiv måte å få feedback på»

- **Et sikkerhetsnett**

«hvis det er for komplisert å finne det rette svaret eller det for mange vage meninger om ting, så pakker jeg hele sykehistorien sammen og så sender jeg den som et spørsmål til den lokale spesialistavdelingen, så svarer de meg. Der har du det sikkerhetsnettet mitt»

Hva påvirker informasjonsatferden?

Tid

Egne søkeferdigheter

Tekniske problemer

Betalingsmurer

Brukervennlighet

Ansettelsesforhold

Kostnader

Digitale ferdigheter

«Se for deg at du sitter med en pasient ikke sant og du lurer på en ting og så tenker du at det står i UpToDate et eller annet sted, og så kommer det opp at du må logge på igjen, skal man gidde å finne det eller skal man bare gå videre?»

Fastlege, 25-35 år, lege siden 2014

Hva kan vi som bibliotekarer gjøre?

Være pådrivere for Open Access:
Mer OA publisering og egenarkivering

Kompetanse innen søking må heves hos
folkebibliotekarer

Heve kompetansen hos leger og øke deres
bevissthet på hvilke informasjonsressurser de har
tilgang til

Takk for oppmerksomheten 😊

Svanbjörg Asudottir

svanbjorg.dora.asudottir@nmbu.no

